

Skończyliśmy pracę nad epoką renesansu, dzisiaj krótkie podsumowanie. Do końca roku szkolnego będziemy utrzymywać i wiedzę i umiejętności z pisania rozprawki i innych form pracy. Nie ma sensu zaczynać nowej epoki. Po wakacjach będziemy omawiać dwa dramaty Wiliama Szekspira: Makbeta i Romea i Julię, a potem literatura baroku

Temat: Powtórzenie i utrwalenie wiadomości o epoce renesansu.

Do tej lekcji trzeba wykorzystać wiedzę, którą zdobyliście podczas omawiania testów z tej epoki, materiały ze wstępu, można też zerknąć do prezentacji

<https://prezi.com/bsskpdlxqmoa/prezentacja-renesans/>

W celu zebrania wiadomości proszę według poniższych punktów sporządzić notatkę w zeszycie.

1. Czas trwania epoki.....
 - najważniejsze prądy myślowe i hasła.....
 - cechy sztuki.....
2. W jaki sposób artyści nawiązywali do antyku?- przedstawcie 3 przykłady.....
3. Twórczość Jana Kochanowskiego: (str.63)
 - gatunki literackie.....
 - filozofia życia.....
 - utwory.....
 - znaczenie poezji.....
4. Mikołaj Rej „Żywot człowieka poczciwego” – o czym jest utwór?
5. Piotr Skarga „Kazania sejmowe” – na czym polega proroczy charakter utworu?
6. Motywy występujące w literaturze i sztuce odrodzenia:
Do podanych niżej motywów dopisz przykład utworu bądź utworów.
 - Bóg artysta.....
 - wieś jako Arkadia.....
 - cierpienie.....
 - artysta i jego twórczość.....
 - dziecko.....
 - śmierć.....
 - Fortuna.....
 - władza.....
 - państwo.....

Temat: Wypowiedź argumentacyjna. Struktura rozprawki problemowej.

Rozprawka problemowa i interpretacyjna.

Zajmiemy się teraz strukturą rozprawki problemowej. Ta forma wypowiedzi jest Wam już znana, mówiliśmy o niej spróbujemy sobie jeszcze utrwalić pewne schematy Wykonujecie zamieszczone w materiale ćwiczenia i zapisujecie dla siebie ważne informacje (te wytłuszczone)

Obejrzyjcie materiał znajdujący się pod poniższym linkiem:

<https://www.youtube.com/watch?v=8BMacJ3RM8c>

Znajdziecie tu informacje na temat:

Dlaczego umiejętność pisania rozprawki przydaje się w życiu

Jaka jest różnica między tezą a hipotezą, jaka jest forma hipotezy?

Omówienie schematu rozprawki, ile miejsca trzeba poświęcić na jej części,

Czym są argument i przykład, jak je rozróżniać

Przykłady zwrotów językowych służących kompozycji, sposób wprowadzania cytatu, słowa budujące spójność.

Rozprawka

Rozprawka jest formą wypowiedzi, która ma ściśle określone reguły kompozycyjne. To wypowiedź pisemna, w której rozpatrujemy jakiś ważny problem. Najczęściej staramy się coś udowodnić, kogoś przekonać, odpowiedzieć na postawione pytanie, rozwiązać jakieś wątpliwość.

Rozprawka wymaga przy tym od autora zajęcia jasno wyrażonego stanowiska wobec tematu. Swoje stanowisko trzeba należycie uzasadnić, posługując się logicznymi argumentami i przykładami.

1. Co to takiego jest rozprawka?

Rozprawka - dłuższa forma wypowiedzi pisemnej. Jest ona wynikiem rozważań nad określonym zagadnieniem. Oparta jest na rozumowaniu, wyjaśnianiu, uzasadnianiu i wnioskowaniu. Temat rozprawki jest pytaniem lub zawiera w sobie jakiś problem, który wymaga rozwiązania i udowodnienia.

2. Pojęcia związane z rozprawką

Teza - zdanie, pogląd, którego jesteśmy pewni. Tezą może być np. „Czytanie rozwija wyobraźnię”, „Matematyka pomaga w nauce logicznego myślenia”.

Hipoteza - zdanie, pogląd, co do którego nie jesteśmy jeszcze przekonani. Formułujemy ją w formie pytania. Przykładem może być następujące sformułowanie tematu „Czy czytanie rzeczywiście rozwija wyobraźnię? W swojej pracy postaram się rozwiązać ten problem.

Argumenty - dowody potwierdzające słuszność opinii wyrażonej we wstępie (tezy lub hipotezy).

Kontrargumenty - dowody świadczące o tym, że opinia wyrażona we wstępie (teza lub hipoteza) nie jest słuszna.

Pod poniższym linkiem znajduje się ciekawy materiał dotyczący argumentacji:

https://www.youtube.com/watch?v=QqrH_iEW00I

Rozprawka musi posiadać:

1. **Wstęp (wprowadzenie do tematu naszych rozważań, w którym formułujemy tezę lub hipotezę, w przypadku hipotezy pamiętamy, aby teza została przedstawiona w zakończeniu jako nasze stanowisko)**
2. **Rozwinięcie (w którym występują co najmniej trzy argumenty/kontrargumenty poparte przykładami, jeśli do tematu dołączony jest tekst jego analiza pod kątem tematu jest obowiązkowym elementem, który musi znaleźć się w rozwinięciu)**
3. **Zakończenie (w którym nasze wywody zostają podsumowane, a nasze stanowisko potwierdzone)**

Ważne jest, aby każda „nowa myśl”, każda część rozprawki rozpoczynała się od nowego akapitu.

Tezą może być np. „Czytanie rozwija wyobraźnię”, „Matematyka pomaga w nauce logicznego myślenia”.

Hipoteza – stwierdzenie, co do którego nie mamy pewności, czy jest słuszne, i zamierzamy je udowodnić, Zastanawiam się czy czytanie rozwija wyobraźnię. Nie mam pewności czy matematyka pomaga w nauce logicznego myślenia

Sposób argumentowania zależy od decyzji piszącego, ale też w dużej mierze od rodzaju rozprawki. Jeśli rozprawka zaczyna się od tezy, należy tezę poprzeć argumentami i stosownymi przykładami. Jeśli początkiem rozprawki jest hipoteza, mamy do wyboru już trzy sposoby pisania:

- roboczo zakładamy, że hipoteza jest prawdziwa, i argumentujemy tak, by to udowodnić,
- roboczo zakładamy, że hipoteza jest nieprawdziwa, i argumentujemy tak, by to udowodnić,
- nie jesteśmy pewni i przytaczamy argumenty zarówno „za”, jak i „przeciw”; na końcu oceniamy je i stawiamy taką tezę, za którą przemawiają ważniejsze i bardziej przekonujące argumenty.

3. Plan rozprawki

Pisząc rozprawkę bardzo ważne jest, aby uprzednio napisać jej plan. Ułatwi to znacznie pracę nad tekstem i pozwoli przyjrzeć się dokładnie każdemu z punktów, które później należy odpowiednio rozwinąć. Plan jest uniwersalny, można go dopasować do każdego tematu rozprawki bez konieczności całkowitego zmieniania formy poszczególnych punktów.

Przykładowy plan rozprawki, na którym można się opierać przy pisaniu własnych rozprawek.

I Wstęp (teza, hipoteza)

Czy warto uczyć się języków obcych? Czy ich znajomość jest w dzisiejszym świecie naprawdę niezbędna?

II Rozwinięcie (argumenty, kontrargumenty)

1. Znajomość języków obcych pomaga porozumiewać się z obcokrajowcami (argument) podróże, przyjaźnie zagraniczne (przykład).

2. Dzięki tej znajomości łatwiej znaleźć dobrą pracę.(argument)W dużych zagranicznych firmach często poszukiwani są pracownicy znający języki obce (przykład)

3. Dzięki znajomości języków obcych rozumiemy obcojęzyczne programy telewizyjne(argument)Możemy dowiedzieć się ciekawych rzeczy, rozwijać nasze horyzonty.

III Zakończenie (sformułowanie stanowiska, podsumowanie argumentacji)

Myślę, że przykłady, które przedstawiłam są niezbitym dowodem na to, że nie tylko warto uczyć się języków obcych, ale władanie nimi stało się we współczesnych czasach koniecznością.

4. Przykładowa rozprawka

Poniższa rozprawka jest częściowo związana jest z planem rozprawki z punktu poprzedniego.

W dzisiejszych czasach chyba nikt nie wątpi w to, że warto uczyć się języków obcych. Obecnie ich znajomość stała się wręcz koniecznością.

Najważniejszym według mnie argumentem, przemawiającym za słusnością mojej opinii jest to, że sprawne posługiwanie się językami innych narodów umożliwia porozumiewanie się z obcokrajowcami. Myślę, że każdy z nas ma świadomość potrzeby kontaktu z mieszkańcami innych krajów. Wyobraźmy sobie, że jesteśmy gdzieś na Łazurowym Wybrzeżu i nagle zepsuł się nam samochód. Język polski nie jest tam popularny, toteż nie możemy liczyć na to, że wytłumaczymy komuś co się stało, i że chcemy podjechać do najbliższego warsztatu samochodowego. Pozostaje nam wprowadzić język gestów, ale on nie zawsze jest skuteczny.

Posługiwanie się jakimś popularnym w świecie językiem jest potrzebne także w innych

sytuacjach, szczególnie, gdy poszukuje się pracy. Obecnie, pracodawcy stawiają coraz większe wymagania. Okazuje się, że pracownik znający co najmniej jeden język obcy jest potrzebny nie tylko w firmie zagranicznej czy z takową współpracującą, lecz nawet w polskiej firmie. Kiedyś może wydawało się to śmieszne, ale teraz już nikogo nie dziwi.

Oczywiście znając języki obce mamy większe szanse na znalezienie satysfakcjonującej nas pracy. Mogę tu posłużyć się przykładem mojej kuzynki, Ewy. Włada ona czterema językami, co pomogło jej znaleźć pracę w bardzo dobrze prosperującej firmie z kapitałem zagranicznym. Jej pomoc w utrzymywaniu kontaktów handlowych z kontrahentami z kilku krajów Europy była tak istotna i przyniosła takie zyski, że Ewa szybko awansowała, robi to co lubi i dzięki licznym podróżom zagranicznym może spełniać swe marzenia.

Przejdę teraz do kolejnych, ważnych według mnie argumentów świadczących o potrzebie nauki języków obcych. Weźmy pod uwagę chociażby szerokie możliwości wynikające z korzystania z Internetu. Dzięki niemu możemy się wiele nauczyć, przeczytać w oryginale książkę, której jedyny egzemplarz znajduje się w bibliotece w Nowym Jorku, poznać ludzi zamieszkujących odległe zakątki świata. Oczywiście jest to możliwe tylko wtedy, gdy znamy chociaż jeden język, którym posługuje się duża liczba ludzi różnych narodowości.

To co napisałam nie ukazuje wszystkich korzyści płynących ze znajomości języków obcych. Myślę jednak, że te argumenty, które przedstawiłam są niezbitym dowodem na to, że nie tylko warto uczyć się języków obcych, ale władanie nimi stało się we współczesnym świecie wręcz koniecznością.

Zwróćcie uwagę, że podczas wprowadzania kolejnych argumentów unikamy zwrotów: „po pierwsze...” „po drugie...” „pierwszym, drugim, kolejnym argumentem...” na tym etapie edukacji staramy się, aby tekst był płynny, dzięki czemu nie tracimy punktów za schematyczność wypowiedzi.

Wykonajcie poniższe ćwiczenia.

Ćwiczenie 1. Przydziel poniższe zdania do miejsca ich wystąpienia w rozprawce.

- 1) Na początku mojej pracy pragnę wyjaśnić kwestię autorytetu.
- 2) Jestem pewna, że przytoczone przeze mnie argumenty potwierdzają tezę postawioną na samym początku, a mianowicie, że „Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać”.
- 3) Jeszcze raz podkreślę, że mój pogląd na ten temat jest jednoznaczny. Mimo, że nawet współcześnie istnieje wielu ludzi, którzy ponad dobro drugiego człowieka stawiają własny honor, ja na przekór rzeczywistości uważam, że dobro człowieka jest najważniejsze. Z przyjemnością mogą potwierdzić postawioną przeze mnie tezę, że.....
- 4) Przykładów w literaturze, potwierdzających ten argument jest całe mnóstwo. Zaczniemy od przytoczenia postawy Konrada z III cz. „Dziadów”, który w Wielkiej Improwizacji dopuścił się nawet bluźnierstwa przeciw Bogu, a wszystko to w imię uczuć, emocji, z którymi nie mógł sobie poradzić.
- 5) Ważną cechą dzięki której mogę nazwać Go autorytetem jest Jego ogromna i szeroka tolerancja.
- 6) Na pogrzeb papieża przybyło wiele milionów ludzi. Myślę, że Jan Paweł II na zawsze pozostanie w sercach i pamięci wszystkich ludzi i tym samym na zawsze będzie naszym autorytetem.
- 7) W pełni zgadzam się z tezą zawartą w temacie. Uważam, że powody dla których Antygona przeciwstawiła się władzy Kreona w imię honoru rodziny były słuszne i są godne szacunku.

Ćwiczenie 2. Do poniższych poleceń dopisz tezę lub hipotezę.

- A) Media łączą czy dzielą pokolenia? Odwołując się do tekstu z podręcznika oraz własnych doświadczeń odpowiedz na pytanie. Pamiętaj o udowodnieniu swojego stanowiska. -
.....
- B) „Prawdziwa miłość zawsze milczy – wyrazem prawdy są czyny nie słowa” - W. Szekspir. Wypowiedz się na ten temat odnosząc się do literatury i do innych dziedzin sztuki. -
.....

Ćwiczenie 3. Przyporządkuj przykłady do argumentów.

PRZYKŁADY:

1. Główni bohaterowie rzadko ze sobą rozmawiali, za to w ich życiu było mnóstwo drobnych, miłych gestów, jak np. zaparzenie drugiej osobie ciepłej herbaty, spakowanie śniadania, cmoknięcie w policzek na powitanie, założenie szalika na szyję, przypominanie o zabraniu parasolki itp.
2. Najbogatszą w bohaterów - samotników była literatura romantyczna
3. Utworem oddającym w pełni bezgraniczną miłość matki do syna jest utwór Marii Konopnickiej pt. „Dym”. Narratorka opowiada o uczuciach matki nie wprost, ale poprzez opisy jej codziennych zajęć, które mają na celu zaspokojenie potrzeb ciężko pracującego syna

ARGUMENTY:

- A. Miłość rodzicielska, matczyna jest bezinteresowną. Matka kocha swoje dzieci najbardziej, nawet jeżeli nie miałaby ku temu najmniejszych powodów, jest to piękny instynkt rodzicielski.
- B. Wszystkie te małe rzeczy codziennie i o każdej porze dają nam dowód miłości drugiej osoby, a nie tylko w przyпіływie emocji, które znikają tak szybko, jak się pojawiły.
- C. Jednym z przedstawicieli tej "gromadki" był Konrad główny bohater trzeciej części "Dziadów" Adama Mickiewicza. Uważa się on za jednostkę wybraną, przed którą stoją zadania przekraczające możliwości zwykłych śmiertelników, czuje w sobie moc, pozwalającą mu podnieść z grobu ojczyznę.

A –

B –

C -

Aby uporządkować swoją wiedzę skorzystajcie z poniższego linku (nie wykonujecie dołączonych do materiału zadań)

<https://epodreczniki.pl/a/uczymy-sie-redagowac-rozprawke/Dq3DhzaTi>

Ćwiczenie 4

Wysłuchanie fragmentów audycji *Retoryka nie dla polityka*,

<https://www.polskieradio.pl/7/178/Artykul/306050,Retoryka-nie-dla-polityka>

a) zastanówcie się nad poniższymi problemami i napiszcie odpowiedzi

- Czym jest retoryka?
- Kto jest twórcą retoryki?
- Jak należy rozumieć logos, etos i patos?
- Czym się różni retoryka od erystyki?
- Jak Arystoteles rozumie pojęcie toposu?

b) Wypiszcie co najmniej trzy tezy, które zostały sformułowane w audycji *Retoryka nie dla polityka*.

c) Zapiszcie kilka zdań, w których wykorzystacie sformułowania porządkujące logiczny i treściowy porządek wywodu. Możecie skorzystać z informacji zamieszczonych w podanym wyżej materiale

d) Sformułujcie argumenty uzasadniające tezę, że nigdy nie jest za późno na naukę.

Po tych ćwiczeniach zadanie, napiszcie rozprawkę na podany temat

Proszę napisać ją w dokumencie na google i udostępnić mi do sprawdzania na pocztce jak dotychczas. Po 14 czerwca podam szczegółowe wytyczne do tego sposobu zapisu.

Czy rolą literatury jest kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich? Uzasadnij swoje stanowisko w oparciu o Pieśń XIV Jana Kochanowskiego oraz inne poznane utwory z epoki renesansu.

Wy, którzy pospolitą rzeczą władacie,
A ludzką sprawiedliwość w ręku trzymacie,
Wy, mówię, którym, ludzi paść poruczono
I zwierzchności nad stadem bożym powierzono:

Mieście to przed oczyma zawżdy swojemi,
Żeście miejsce zasiedli boże na ziemi,
Z którego macie nie tak swe własne rzeczy
Jako wszytek ludzki mieć rodzaj na pieczy.

A wam więc nad mniejszymi zwierzchność
jest dana, Ale i sami macie nad sobą pana,
Któremu kiedykolwiek z spraw swych uczynić
Poczet macie; trudnoż tam krzywemu wynić.

Nie bierze ten pan darów ani się pyta,
Jesli kto chłop czyli się grofem* poczyta; *hrabia
W siermiędze* li go widzi, w złotych li głowach, *ubranie chłopskie
Jesli najmniej przewinił, być mu w okowach.

Więc ja podobno z mniejszym niebezpieczeństwem
Grzeszę, bo sam się tracę swym wszeteczeństwem*; *nieprzyzwoitość
Przełożonych występki miasta zgubiły
I szerokie do gruntu carstwa zniszczyły

Wykonane zadania należy odesłać do 19.06

